تأثیر ضخامت پوسته Cr₂O₃ بر مقاومت الکتریکی فولاد AISI 430 پوشش داده شده مورد استفاده در سلولهای سوختی اکسید جامد

هادی ابراهیمی فر* و مرتضی زند رحیمی** دانشکده مهندسی مواد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

(دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۳/۲۲ – دریافت نسخه نهایی: ۱۳۸۹/۹/۱)

چکیده – به منظور افزایش بازدهی و عمر کاری صفحات اتصال دهنده فلزی مورد استفاده در سلولهای سوختی اکسید جامد از پوششهای محافظ و رسانا استفاده میشود. در این پژوهش فولاد فریتی زنگ نزن AISI 4IS در یک مخلوط پودری پایـه کبالـت بـه روش سمانتاسـیون فشرده پوشش داده شد و تأثیر ضخامت لایه اکسیدی کرومیا (Cr₂O₃) بر روی مقاومت سطحی ویژه (ASR) توسـط آنیـل همـدما در ۵۰۰۰ و آنیل ناهمدما در دماهای بین ۵°۹۰۰–۴۰۰ بررسی شد. نتایج نشان داد که تشکیل اسـپینلهای MnCo₂O₄ و محامت لایه اکسیدی شده در نتیجه هدایت الکتریکی را بهبود میدهد. افزایش زمان آنیل همدما و افزایش دمای آنیل باعث افزایش ضخامت لایه اکسیدی شـده کـه در نتیجـه موجب افزایش ASR میشود.

واژگان کلیدی: پیلهای سوختی اکسید جامد (SOFCs)، ،(SOFCs مقاومت سطحی ویژه (ASR)، فولاد زنگنزن AISI 430

The Influence of Cr₂O₃ Scale Thickness on the Electrical Resistance of Coated AISI 430 Used for SOFCs

H. Ebrahimifar and M. Zandrahimi

Department of Materials Science and Engineering, Shahid Bahonar University of Kerman

Abstract: In order to increase the efficiency and working life of mettalic interconnects used in solid oxide fuel cells, protective coatings with high electrical conductivity are used. In this study, AISI 430 ferritic stainless steel was coated in a cobalt-base pack mixture by pack cementation. The effect of oxide thickness on the area specific resistance (ASR) was investigated by applying isothermal oxidation at 800 °C and non-isothermal oxidation at a temperature range of 400 – 900 °C. Results showed that the

~~*~~* – دانشیار

formation of $MnCo_2O_4$ and $CoCr_2O_4$ Spinels during oxidation improved electrical conductivity. The increase of isothermal oxidation time and temperature increases the oxide thickness, and consequently the ASR increased.

Keywords: Solid oxide fuel cells (SOFCs), Cr₂O₃, Area specific resistance (ASR), AISI 430 ferritic stainless steel.

۱– مقدمه

سلول سوختی اکسید جامد (SOFC) یک سیستم جدید تولید الکتریسیته با تولید آلودگی بسیار پایین است. این سیستم صدایی کم و بازدهی تبدیل انرژی بالایی دارد. مهمترین وظیفه صفحات اتصال دهنده به کار رفته در این پیلها، اتصال الکتریکی آند در یک پیل بـه کاتـد در پیل دیگـر است. همچنین ایـن صفحات وظیفه جدا کردن سوخت از اکسیژن را در یک پیل بـر معده دارند. بنـابراین صفحات اتصال دهنـده بایـد در هـر دو محیط احیا کننده و اکسید کننـده پایـدار، نسبت بـه گاز نفـوذ ناپذیر و از هدایت الکتریکی مناسبی برخـوردار باشـند تـا در دمای کاری سلولهای سوختی اکسید جامد شارش الکترونها بـه راحتی انجام گیرد.

فولادهای زنگ نزن فریتی پایه آهن – کروم به عنوان صفحات اتصال دهنده به جای سرامیکهای لانتانیم – کروم یا سوپر آلیاژهای پایه نیکل در نظر گرفته شدهاند، تا دمای کاری این سلولها را به کمتر از C ^Q ۸۰۰۰ کاهش دهند. ضریب انبساط حرارتی فولادهای زنگ نزن فریتی با سایر اجزای به کار رفته در سلولهای سوختی اکسید جامد مطابقت دارد. فولادهای زنگ نزن به دلیل رشد سریع لایه اکسیدی در دمای کاری تخریب میشوند. با استفاده از دو روش میتوان نرخ رشد لایه اکسیدی را کاهش داد و خصوصیات الکتریکی و اکسیداسیون را بهبود بخشید. نخستین روش استفاده از آلیاژهای جدید و دومین روش استفاده از یک لایه پوشش محافظ و رسانا روی فولاد زنگ نزن فریتی است [۱].

تحقیقات اخیر بر روی ایجاد پوششهای محافظ – رسانا متمرکز شدهاند. تکنیکهای متعددی برای ایجاد پوشش روی فولادهای زنگ نزن فریتی به کار گرفته شدهاند. این تکنیکها شامل آبکاری الکتریکی [۲-۵]، رسوب الکترو شیمیایی

آندی [۶]، رسوب الکتروشیمیایی کاتدی و سمانتاسیون فشرده است [۶-۹]. تکنیک سمانتاسیون فشرده به دلیل هزینه پایین و چسبندگی خوب پوشش به زیر لایه بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

به طور کلی فرایند سمانتاسیون فشرده، رسوب شیمیایی بخار (CVD) به صورت درجاست. در ایـن فراینـد بـا حـرارت دادن نمونه فلزی که در مخلوطی از پودرفلز و پودر نمک هالیـد قـرار دارد پوشش بر روی سطح نمونه ایجاد می شود [۱۰]. نمک هالیـد با پودر فلزی واکنش داده و آن را به صورت ترکیبات تبخیر شـده در می آورد. این ترکیبات در تماس با نمونه فلزی تجزیـه شـده و فلز مورد نظر روی سطح نمونه رسوب میکند [۱۱].

با توجه به اینکه اسپینلهای کبالت دارای هدایت الکتریکی و مقاومت به اکسیداسیون خوبی در شرایط کاری پیلهای سوختی اکسید جامد هستند [۱۲] و تاکنون تحقیقی در مورد ایجاد پوشش کبالت به روش سمانتاسیون فشرده بر روی هیچ آلیاژی برای کاربرد صفحات اتصال دهنده در پیلهای سوختی اکسید جامد انجام نگرفته، در این تحقیق این نوع پوشش با استفاده از روش سمانتاسیون فشرده ایجاد شده و اثر ضخامت لایه اکسیدی بر روی مقاومت سطحی ویژه (ASR)' بررسی شده است.

برای به دست آوردن ضخامت لایه اکسیدی و مقاومت سطحی ویژه، آنیل همدما در دمای ۲۰۰۰ و آنیل ناهمدما در دماهای مختلف (۲۰۰۹–۴۰۰) بر روی نمونههای پوششدار و بدون پوشش انجام شده است.

۲– مواد و روش تحقیق

در این تحقیق از فولاد زنگ نزن فریتی AISI 430 با ترکیب شیمیایی ۱۷/۴٪ کروم، ۰/۹۲٪ منگنز، ۰/۸۵٪ سیلیسیم، ۰/۱۲٪ کربن و ۰/۰۸٪ آهـن اسـتفاده شـد. بـه منظـور انجـام

آزمایشهای اکسیداسیون دمای بالا ابتدا کبالت توسط عملیات سمانتاسیون فشرده بر روی زیرلایه زنگ نـزن فریتـی رسـوب داده شد. برای ایجاد پوشش از ایـن فـولاد قطعـاتی بـه ابعـاد ۱۰mm×۵mm تهیه شد. در مرحله بعد نمونهها با کاغذ سنباده SiC تا شماره ۱۲۰۰ پولیش و با دستگاه آلتراسونیک در محلول استون و متانول چربی گیری شدند. از پودرهای کبالت، اکسیدآلومینیوم و کلرید آمونیوم با دانه بندی ۱، ۱۸۰–۷۰ و ۲۴۰ میکرون استفاده شد. به منظور بهینه کردن کیفیت پوشش، فاکتورهای موثر در فرایند سمانتاسیون فشـرده مـورد بررسـی قرار گرفتند. این فاکتورها شامل میزان فعال کننده در مخلـوط پودر (.wt.)، دما (℃ ۹۰۰–۷۰۰) و زمان پوشش دهـی ۱ تا ۶ ساعت انتخاب شدند. به طور کلی، مقدار نامناسب فعال کننده در مخلوط پودر (مقدار کم یا زیاد) منجر به تولید پوشش متخلخل می شود. برای فعال کردن واکنشهای شیمیایی و رسوب کبالت بر روی زیر لایه، حـداقل دمـایی لازم اسـت. افزایش دما یا زمان پوشش دهی منجر به تولید لایـه ضـخیمتر پوشش می شود. اما در کاربرد صفحات اتصال دهنده لایه نازکتر پوشش برای منظور هدایت الکتریکی بالاتر و بازدهی بیشتر ضروری است. بهترین ترکیب پودر به دست آمده به صورت ۱۰٪ وزنی Co، ۱٪ وزنی NH₄Cl به عنوان فعال کننده و ۸۹٪ وزنی Al₂O₃ و مناسبترین دما و زمان بـرای بـه دسـت آوردن بهتـرین کیفیـت پوشـش از لحـاظ چسـبندگی و عـدم تخلخل در C° ۸۰۰ و مدت زمان ۳ ساعت به دست آمد. برای انجام عملیات پوشش دهی از کوره تحت گاز آرگون استفاده شد. بعد از انجام عملیات پوشش دهی وزن نمونهها با ترازوی دیجیتال با دقت ۰/۰۰۰۱ گرم اندازه گیری شد. آنیل همدما در دمای ۸۰۰ درجه سانتی گراد به مدت ۲۰۰ ساعت در هوای ساکن انجام شد. همچنین آنیل ناهم دما در دماه ای مختلف (۲۰۰۰–۴۰۰۰) به مدت ۲۰ ساعت بر روی نمونههای پوششدار و بدون پوشش انجام شد.

برای اندازه گیری مقاومت سطحی ویژه (ASR) نمونـههـای پوششدار و بدون پوشش از منبع جریان ثابت، آمپرمتر و ولـت

متر استفاده شد. سیمهای پلاتینی به یک طرف نمونه های پولیش داده شده جوش داده شدند. به منظور جلوگیری از چسبیدن نمونه ها به یکدیگر و آلیاژ شدن و ایجاد خطا، نمونه های جوش داده شده با سیمهای پلاتینی به مدت ۲۴ ساعت در دمای ASR داده شده با سیمهای پلاتینی به مدت ۲۴ ساعت در دمای آز یک منبع جریان ثابت، با دانسیته جریان ²-۵۰۰۳ استفاده شد و ولتاژ توسط ولتمتر در هر ۳۰ دقیقه اندازه گیری شد. با استفاده از قانون اهم و اطلاعات به دست آمده مقادیر ASR محاسبه شد. برای به دستآوردن مقاومت توزیع شده در اتصالات استفاده شده و سیمها، دو سیم پلاتینی به دو طرف یک نمونه بدون پوشش جوش داده شد و نتایج به دست آمده از نتایج آزمون اصلی کم شد. اندازه گیری ASR به عنوان تابعی از دما و زمان در هوای ساکن در کوره الکتریکی انجام شد.

۳– نتایج و بحث

۳-۱- ایجاد پوشش بر روی زیر لایه

شکل (۱) تصویر SEM، شکل (۱–الف) و تحلیل EDS، شکل (۱–ب) پوشش ایجاد شده بر روی زیر لایه را نشان میدهد. پوشش ایجاد شده چسبندگی کاملی بر روی زیر لایه داشته و هیچ گونه جدایش، ناپیوستگی و تخلخلی بین زیر لایه و پوشش دیده نمی شود. شکل (۲) تحلیل XRD نمونه پوشش داده شده را نشان میدهد که شامل فازهای CoCr و MnCo₂O₄ می است. در این XRD فازهای فریت و FeCr نیز مشاهده می شود که مربوط به زیر لایهاند.

۲-۳ تأثیر ضخامت لایه اکسیدی بر روی ASR در آنیل همدما

مقاومت ویژه سطحی آلیاژ اکسید شده وابسته به ضخامت و هدایت الکتریکی لایه اکسیدی است زیرا مقاومت الکتریکی لایه اکسیدی زیادتر از زیر لایه است. ضخامت لایه اکسیدی را می توان با استفاده از معادله (۱) به دست آورد:

$$L = \frac{\Delta W}{A \times \rho} \tag{1}$$

استقلال، سال ۲۹، شمارهٔ ۲، پاییز ۱۳۸۹ (مواد پیشرفته در مهندسی)

شكل ۱– (۱–الف) تصوير SEM و شكل (۱–ب) تحليل EDS از سطح مقطع عرضى نمونه پوشش داده شده.

 در معادله (۱)، ΔW تغییر وزن در اثر اکسید شدن، A مساحت سطح نمونه و ρ دانسیته لایه اکسیدی کرومیاست که ۵/۲۱ g/cm³ عنوان تابعی از ضخامت لایه اکسیدی در اکسیداسیون همدما عنوان تابعی از ضخامت لایه اکسیدی در اکسیداسیون همدما برای نمونههای پوشش دار، شکل (۳–الف) و بدون پوشش، شکل (۳–ب) را نشان می دهد. همان گونه که در این شکل مشاهده می شود بعد از ۲۰۰ ساعت اکسیداسیون در دمای پوشش دار (۱۲۷۰۱m) کمتر از نمونههای برون پوشش بهبود یافته پوشش داده شده نسبت به نمونههای بدون پوشش بهبود یافته

شکل ۳- ASR به عنوان تابعی از ضخامت لایه اکسیدی در اکسیداسیون همدما برای نمونههای (الف) پوشش دار و (ب) بدون پوشش.

شکل ۴- الگوی XRD نمونه (الف) بدون پوشش و (ب) پوشش داده شده بعد از ۲۰۰ ساعت اکسیداسیون همدما.

مقدار کمی منگنز است. این فاز بر روی آلیاژهای Fe-Cr مانند 232 [۱۴] و 303 SUS [۱۵] که مقدار کمی منگنز دارند نیز مشاهده شده است. زمانی که آلیاژ در معرض اکسیداسیون همدما در محدوده ۲۵ م ۸۵۰ – ۶۵۰ قرار می گیرد لایه اسپینل 40.(Mn,Cr) بر روی سطح تشکیل می شود [۱۶]. کرومیا در نمونههای بدون پوشش در اثر نفوذ به بیرون کاتیون کروم و نفوذ به داخل آنیون اکسیژن تشکیل می شود و سیلیکا در نمونههایی که

مقایسه با نمونه های بدون پوشش (۳۶/۱ mQ cm²) می شود. در شکل (۴) تحلیل XRD نمونه های بدون پوشش و پوشش دار که به مدت ۲۰۰ ساعت تحت عملیات اکسیداسیون همدما قرار گرفته اند نشان داده شده است. همان طور که مشاهده می شود در نمونه بدون پوشش فازهای Mn,Cr)₃O₄)، کرومیا و سیلیکا وجود دارد. وجود اسپینلهای ₄O₆(Mn,Cr) بر روی زیر لایه بدون پوشش مربوط به زیر لا یه فولاد زنگ نزن فریتی است که حاوی

استقلال، سال ۲۹، شمارهٔ ۲، پاییز ۱۳۸۹ (مواد پیشرفته در مهندسی)

شکل ۵– تصویر SEM از سطح مقطع عرضی نمونه (الف) بدون پوشش (ب) پوشش داده شده بعد از ۲۰۰ ساعت اکسیداسیون همدما در دمای C° ۸۰۰

حاوی بیشتر از ۵/۰ درصد سیلیسیماند بر روی سطح ایـن فـولاد بهصورت یک فیلم شبکه مانند پیوسته تشکیل میشود [۱۷].

تشکیل اسپینل Mn,Cr)₃O₄) و فازهای کرومیا و سیلیکا بر روى سطح نمونه بدون پوشش نشان دهنده نامحافظ بودن سطح در برابر واکنشهای اکسیداسیون است. تشکیل اسپینلهای محافظ MnCo₂O₄ و CoCr₂O₄ در نمونه های پوشش داده شده باعث كاهش ضخامت لايه كروميا نسبت به زير لايه بدون پوشش شده است. در نمونههای پوشش داده شده، لایه محافظ ضمن محدود کردن نفوذ به بیرون کاتیون کروم و نفوذ به داخل آنیون اکسیژن، از اکسید شدن زیر لایـه جلـوگیری کـرده و در نتیجـه ضخامت لایه کرومیا نسبت به زیر لایه بدون پوشش کاهش یافته است. شکل (۵) تصویر SEM از سطح مقطع عرضی نمونه بدون پوشش، شکل (۵–الـف) و نمونـه پوشـش داده شـده را، شکل (۵-ب) بعد از ۲۰۰ ساعت اکسیداسیون همدما نشان میدهد. همانگونه که مشاهده میشود لایـه اکسـید کـروم در نمونه پوشش داده شده با كبالت نيز تشكيل شده كه اين مسئله در تحقیقات دیگر محققان نیز مشاهده شده است [۱۶–۱۸]. در نمونه بدون يوشش، شكل (۵-الف) ضخامت لايه اكسيد كروميا تقريباً μm ۴ است، در حالی که رشد این لایه به دلیل کاهش

نرخ نفوذ یونها توسط ترکیبات اسپینل موجود در لایه پوشش کبالت کاهش یافته است، شکل (۵-ب). در نمونه بدون پوشش لایه اکسید کروم چسبندگی خوبی بر روی زیر لایه ندارد. این مسئله می تواند در اثرعدم تطابق ضریب انبساط حرارتی کرومیا و سیلیکا و همچنین تشکیل شبکه سیلیکا در فصل مشترک پوسته و زیر لایه باشد. در این نمونه تخلخلها و حفره های زیادی در لایه اکسید، و ما بین لایه اکسید و زیر لایه دیده می شود. این حفرات در اثر نفوذ به بیرون کاتیونهای کروم، سیلیسیم و منگنز از مرزدانه ها در طول اکسیداسیون ایجاد می شوند.

همان گونه که قبلا ذکر شد، مقاومت الکتریکی نمونههای بدون پوشش بعد از ۲۰۰ ساعت اکسیداسیون همدما بیشتر از نمونههای پوشش داده شده با کبالت است. افزایش مقدار ASR نمونههای بدون پوشش نسبت به نمونههای پوشش داده شده به عوامل مختلفی بستگی دارد. مهمترین عامل تشکیل لایه اکسیدی کرومیا و ضخامت بیشتر آن در نمونههای بدون پوشش نسبت به نمو نههای پوشش دار است. با توجه به اینکه هدایت الکتریکی اسپینل ₄O₃(T, Mn) و کرومیا کمتر از زیر لایه فلزی است [۰۲و ۹۹]، با افزایش ضخامت این لایهها در نمونه بدون

شکل ۶– ASR به عنوان تابعی از ضخامت لایه اکسیدی در دماهای بین C°۹۰۰۰-۴۰۰ برای نمونههای پوششدار و بدون پوشش.

این عوامل شامل هدایت الکتریکی زیادتر ترکیبات اسپینل موجود در لایه پوشش (AnCo₂O₄ و CoCr₂O₄) نسبت به کرومیا، اسپینل Cr-Mn و سیلیکاست. عامل دیگر عدم وجود فاز سیلیکا در الگوی پراش اشعه ایکس نمونههای پوشش داده شده با کبالت است که منجر به چسبندگی بیشتر لایه پوشش بر روی زیر لایه می شود. این پدیده منجر به افزایش سطح تماس واقعی لایه پوشش و زیر لایه و در نتیجه کاهش ASR می شود.

۲-۳ تأثیر ضخامت لایه اکسیدی بر روی ASR در آنیل ناهمدما

تأثیر ضخامت لایه اکسیدی بر روی ASR با تغییر دما از ۲۰۰۰ تا ۲۰ ۹۰۰ بررسی شد . نتایج این بررسی در شکل (۶) نشان داده شده است. همان گونه که در این شکل مشاهده می شود با افزایش دما ضخامت لایه اکسیدی افزایش پیدا می کند و در نتیجه ASR افزایش می یابد. در تمامی دماها مقادیر ASR برای نمونههای پوشش دار کمتر از نمونههای بدون پوشش بود. با افزایش دمای اکسیداسیون از ۲۰۰۰ به ۲۰ ۱۰۰۰ انرژی اکتیواسیون اکسیداسیون کاهش می یابد و احتمال انجام واکنشهای اکسیداسیون با تسهیل نفوذ به بیرون و یا به داخل ضخامت لایه اکسیدی (شکل ۶) و در نتیجه افزایش می شود. به طور کلی مقاومت سطحی یک آلیاژ اکسید شده با افزایش دما به دلیل افزایش ضخامت لایه اکسیدی افزایش

يوشش مقدار ASR نيز افزايش مي يابد. ضخامت لايه اكسيدي كروميا در نمونه بدون يوشـش، شـكل (۵-الـف) تقريبا چهـار برابر نمونههای پوشش دار، شکل (۵-ب) است و این مسئله منجر به مقدار زیادتر ASR در نمونه های بدون پوشش می شود. عامل دیگر را می توان به تشکیل فاز سیلیکا در نمونه های بدون يوشش نسبت داد. هدايت الكتريكي سيليكا كمتر از زير لايه فلزي و اسيينلهاي كبالت است بنابراين تشكيل يك لايه عايق سيليكا به طور موثر مي تواند مقاومت الكتريكي فولادهاي حاوی سیلیسیم را تحت تأثیر قرار دهـد. در نمونـههـای بـدون پوشش، شکل (۵–الف) بروز عیوبی همانند حفره و سـوراخ در فصل مشترک بین فلز و پوسته اکسیدی نیز می تواند باعث افزایش ASR شود. این عیوب چسبندگی پوسته اکسیدی را به زیر لایه فلزی کاهش میدهند و منجر به کاهش سطح تماس واقعی بین پوسته اکسیدی و زیر لایـه فلـزی شـده و در نتیجـه باعث افزایش ASR می شوند [۲۰]. سطح نمونه های بدون يوشش به دليل عـدم تطابق ضريب انبسـاط حرارتـي پوسـته اکسیدی و زیر لایه، در برخی از نواحی دچار ترک شد. وجـود ترکها بر روی سطح نمونه بدون پوشش، سطح تماس واقعی بین زیر لایه و پوسته اکسیدی را کاهش میدهـد کـه افـزایش ASR را به دنبال خواهد داشت [۲۱ و ۲۲].

عوامل متعددی هدایت الکتریکی نمونه های پوشش داده شده با کبالت را نسبت به نمونه بدون پوشش بهبود میدهند.

استقلال، سال ۲۹، شمارهٔ ۲، پاییز ۱۳۸۹ (مواد پیشرفته در مهندسی)

مییابد[۲۳–۲۵]. همچنین در دماهای بالاتر، ضخامت بیشتری از زیر لایه تحت واکنشهای اکسیداسیون قرار می گیرد و بنابراین ضخامت لایه اکسیدی کرومیا افزایش خواهد یافت. افزایش ضخامت لایه اکسیدی کرومیا منجر به کاهش هدایت الکتریکی و در نتیجه افزایش ASR خواهد شد.

۶- نتيجه گيري

 ۲. ترکیبات اسپینیل موجود در لایه پوشش (MnCo₂O₄ و گرفته است و نویسندگان کمال CoCr₂O₄) نرخ رشد لایه اکسیدی را با محدود کردن نفوذ به دلیل حمایتهای مالی دارند.

واژه نامه

مراجع

1. area specific resistance

 Lee, C., and Bae, C., "Oxidation-Resistant Thin Film Coating on Ferritic Stainless Steel by Sputtering for Solid Oxide Fuel Cells," *Thin Solid Films*, Vol. 516, pp. 6432-6437, 2008.

به بيرون كاتيون كروم و نفوذ به داخل آنيون اكسيژن كاهش

 ۲. با افزایش دما به دلیل افزایش ضخامت لایه اکسیدی و کاهش هدایت الکتریکی مقادیر ASR افزایش مییابند.

این پژوهش با همکاری سازمان انرژیهای نو ایران (سانا) انجام

گرفته است و نویسندگان کمال تقدیر و تشکر را از این سازمان

مىدهد و اين مسئله باعث كاهش ASR مى شود.

قدردانی

- Chen, X., Hou, P. Y., Jacobson, C. P., Visko, S. J., and De Jonghe, L.C, "Protective Coating on Stainless Steel Interconnect for SOFCs: Oxidation Kinetics and Electrical Properties," *Solid State Ionics*, Vol. 176, pp. 425–433, 2005.
- Yang, Z., Xia, G., Simner S. P., and Stevenson, J.W., "Thermal Growth and Performance of Manganese Cobaltite Spinel Protection Layers on Ferritic Stainless Steel SOFC Interconnects," *Journal of the Electrochemical Society.*, Vol. 152, pp. 1896-1901, 2005.
- Yang, Z., Xia, G., Li, X., and Stevenson, J. W., "(Mn,Co)₃O₄ Spinel Coatings on Ferritic Stainless Steels for SOFC Interconnect Applications," *International Journal of Hydrogen Energy*, Vol. 32, pp. 3648–3654, 2007.
- Yang, Z., Xia, G., and Stevenson, J. W., "Mn_{1.5}Co_{1.5}O₄ Spinel Protection Layers on Ferritic Stainless Steels for SOFC Interconnect Applications," *Electrochemical and Solid-State Letters*, Vol. 8A, pp. 168–170, 2005.
- Wei, W., Chen, W., and Ivey, D. G., "Anodic Electrodeposition of Nanocrystalline Coatings in the Mn-Co-O System," *Chemistry of Materials*, Vol. 19, pp. 2816–2822, 2007.
- Wei, P., Deng, X., Bateni, M. R., and Petric, A., "Oxidation and Electrical Conductivity Behavior of Spinel Coatings for Metallic Interconnects of Solid

Oxide Fuel Cells," *Corrosion* Vol. 63, pp. 529–536, 2007.

- X. Deng, P. Wei, Bateni, M. R., and Petric., A., "Cobalt Plating of High Temperature Stainless Steel Interconnects", *Journal of Power Sources*, Vol. 160, pp. 1225–1229, 2006.
- Chou, Y. S., Stevenson, J. W., and Singh, P., "Effect of Aluminizing of Cr-Containing Ferritic Alloys on the Seal Strength of a Novel High-Temperature Solid Oxide Fuel Cell Sealing Glass," *Journal of Power Sources*, Vol. 185, pp. 1001-1008, 2008.
- Xiang, Z.D., Datta, P.K., "Pack Aluminisation of Low Alloy Steels at Temperatures Below 700 °C," *Surface and Coatings Technology*, Vol. 184, pp. 108–115, 2004.
- Chaliampalias, D., Stergioudis, G., Skolianos, G., and Vourlias, G., "The Effect of the Deposition Temperature and Activator Concentration on the Structure of NiCrBSi Coatings Deposited on Low Carbon Steels by Pack Cementation Process," *Materials Letters*, Vol. 62, pp. 4091–4093, 2008.
- Petric, A., and Ling, H., "Electrical Conductivity and Thermal Expansion of Spinels at Elevated Temperatures," *Journal of the American Ceramic Society*, Vol. 90, pp. 1515–1520, 2007.
- Shackelford, J. F., and Alexander, W., CRC materials science and engineering handbook, 3rd ed, 50, CRC Press, New York, 2001.
- Horita, T., Xiong, Y., Yamaji, K., Sakai, N., and Yokokawa, N., "Evaluation of Fe-Cr Alloys as Interconnects for Reduced Operation Temperature SOFCs," *Journal of the Electrochemical Society*,

Vol. 150, pp. 243-248, 2003.

- Brylewski, T., Nanko, M., Maruyama, T., and Przybylski, T., "Application of Fe-16Cr Ferritic Alloy to Interconnector for a Solid Oxide Fuel Cell," *Solid State Ionics*, Vol. 143, pp. 131-150, 2001.
- 16. Cooper, L., Benhaddad, S., Wood, A., and Ivey, D. G., "The Effect of Surface Treatment on the Oxidation of Ferritic Stainless Steels Used for Solid Oxide Fuel Cell Interconnects," *Journal of Power Sources*, Vol. 184, pp. 220-228, 2008.
- Shaigan, N., Ivey, D. G., and Chen, W., "Oxidation and Electrical Behavior of Nickel/Lanthanum Chromite-Coated Stainless Steel Interconnects", *Journal of Power Sources*, Vol. 183, pp. 651-659, 2008.
- Shaigan, N., Ivey, D. G., and Chen, W., "Oxidation Co/LaCrO3 Composite Coatings for AISI 430 Stainless Steel Solid Oxide Fuel Cell Interconnects," *Journal of Power Sources*, Vol. 185, pp. 331-337, 2008.
- Huang, K., Hou, P. Y., and Goodenough, J. B., "Reduced area Specific Resistance for Iron-Based Metallic Interconnects by Surface Oxide Coatings," *Materials Research Bulletin*, Vol. 36, pp. 81-95, 2001.
- Holt, A., and Kofstada, P., "Electrical Conductivity and Defect Structure of Cr₂O₃. II. Reduced Temperatures (<~1000°C)," Solid State Ionics,

Vol. 69, pp. 137-143, 1994.

- Shaigan, N., Ivey, D. G., and Chen, W., "Oxidation and Electrical Behavior of Nickel/Lanthanum Chromite-Coated Stainless Steel Interconnects," *Journal of Power Sources*, Vol. 183, pp. 651-659, 2008.
- 22. Shaigan, N., Qu, W., Ivey, D. G., and Chen, W., "A Review of Recent Progress in Coatings, Surface Modifications and Alloy Developments for Solid Oxide Fuel Cell Ferritic Stainless Steel Interconnects," *Journal of Power Sources*, Vol. 195, pp. 1529-1542, 2010.
- 23. Zhu, W. Z., and Deevi, S. C., "Opportunity of Metallic Interconnects for Solid Oxide Fuel Cells: a Status on Contact Resistance," *Materials Research Bulletin*, Vol. 38, pp.957–972, 2003.
- Gonzalez-Carrasco, J. L., Perez, P., Adeva, P., and Chao, J., "Oxidation Behaviour of an ODS NiAl-Based Intermetallic Alloy," *Intermetallics.*, Vol. 7, pp. 69-78, 1999.
- 25. Hou, P. Y., Huang, K., and Bakker, W. T., "Promises and Problems with Metallic Interconnects for Reduced Temperature Solid Oxide Fuel Cells, in: S.C. Singhal, M. Dokiya (Eds.)," *Proceedings of the Sixth International Symposium on Solid Oxide Fuel Cells* (SOFC VI), Honolulu, Hawaii, pp. 737–748, 1999.